

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको हकसम्बन्धी
नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

२०७९ कार्तिक देखि पौष मसान्तसम्म

सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरूको विवरण

थारू आयोग

अनामनगर, काठमाण्डौ

थारू आयोग
काठमाण्डौ, नेपाल

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) र नियमावली, २०६५को नियम ३ बमोजिम
प्रकाशित विवरण

आ.व. २०७९/०८० (२०७९ कार्तिक देखि २०७९ पौष मसान्तसम्म)

१. आयोगको स्वरूप र प्रकृति:

नेपालको संविधानको भाग २७ धारा २६३ मा थारू आयोगको व्यवस्था छ । जसमा अध्यक्ष र अन्य चार जनासम्म सदस्य रहने व्यवस्था छ । थारू समुदायको इतिहास र संस्कृतिको पहिचान, हक, हितको संरक्षण र सम्बर्द्धन तथा थारू समुदायको सशक्तीकरण गर्नका लागि थारू आयोग ऐन, २०७४ जारी भई कार्यान्वयनमा रहेको छ ।

थारू आयोग ऐन, २०७४ मा आयोगको कार्यालय काठमाण्डौ उपत्यकामा रहने व्यवस्था भएको छ र आयोगले आवश्यकतानुसार प्रदेश तहमा समेत कार्यालय स्थापना गर्न सक्ने व्यवस्था छ । आयोगको कार्य संचालनको लागि विभिन्न पदका १३ (तेह) जना कर्मचारीहरुको दरबन्दी रहेको छ । आयोगले मूलतः थारू सम्बद्ध नीति निर्माणका लागि नेपाल सरकार समक्ष सिफारिश गर्ने तथा सुझाव दिने, सरकारद्वारा संचालित नीति तथा कार्यक्रमको समीक्षा, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने र समुदायको सशक्तीकरणका लागि चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गर्दछ ।

२. आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार:

थारू आयोग ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ दफा ७ मा (क) देखि (ध) सम्म जम्मा १९ वटा काम, कर्तव्य र अधिकार आयोगले गर्ने गरी उल्लेख भएको छ जो निम्नानुसार छन्:

- क) थारू समुदायको समग्र स्थितिको अध्ययन गरी तत्सम्बन्धमा गर्नुपर्ने नीतिगत, कानूनी र संस्थागत सुधारका विषयमा नेपाल सरकार समक्ष सिफारिश गर्ने,
- ख) थारू समुदायको हक हितको संरक्षण र सम्बर्द्धन तथा त्यस्तो समुदायको सशक्तीकरणका लागि राष्ट्रिय नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयनका लागि नेपाल सरकार समक्ष सिफारिश गर्ने,
- ग) थारू समुदायको हक हितको संरक्षण र सम्बर्द्धन तथा त्यस्तो समुदायको सशक्तीकरणका सम्बन्धमा भएका व्यवस्था प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन भए नभएको विषयमा अध्ययन

अनुसन्धान गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न चाल्नु पर्ने कदमका सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई सुझाव दिने,

- घ) थारू समुदायको हक हितको संरक्षण र सम्बर्द्धन तथा त्यस्तो समुदायको सशक्तीकरणका सम्बन्धमा भईरहेका कानून, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्थामा गर्नु पर्ने सुधारका सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई सुझाव दिने,
- ङ) थारू समुदायसँग सम्बन्धित नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको समीक्षा, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने,
- च) आयोगले गरेका सिफारिश वा दिएका सुझाव कार्यान्वयनका सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने वा गराउने,
- छ) थारू समुदाय भित्र आर्थिक वा सामाजिक रूपमा पछाडि परेका व्यक्तिको विकास र सशक्तीकरणका लागि विशेष कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकार समक्ष सिफारिश गर्ने,
- ज) थारू समुदायको भाषा, लिपि, संस्कृति, इतिहास, परम्परा, साहित्य, कलाको अध्ययन अनुसन्धान गरी त्यस्तो भाषा, लिपि, संस्कृति, इतिहास, परम्परा, साहित्य, कलाको संरक्षण र विकासका लागि कार्यक्रम तर्जुमा गरी नेपाल सरकारलाई सिफारिश गर्ने,
- झ) थारू समुदायको हक हितको संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा त्यस्तो समुदायको सशक्तीकरणका लागि चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- ज) थारू समुदायका विद्यमान कुरीति, अन्धविश्वास तथा सबै प्रकारको शोषणको अन्त्य गरी थारू समुदायको सशक्तीकरणको लागि कार्यक्रम तर्जुमा गरी नेपाल सरकारलाई सिफारिश गर्ने,
- ट) थारू समुदायमा रहेका परम्परागत सीप, प्रविधि र विशिष्ट ज्ञानको संरक्षण र प्रवर्द्धन गरी व्यवसायिक प्रयोगमा ल्याउन सहयोग गर्ने,
- ठ) थारू समुदायको सम्बन्धमा नेपाल पक्ष भएको अन्तर्राष्ट्रिय सन्धी सम्झौता कार्यान्वयन भए नभएको अनुगमन गरी नेपाल सरकारलाई आवश्यक सिफारिस वा सुझाव दिने,
- ड) थारू समुदायको अधिकार उल्लंघन गर्ने व्यक्ति वा संस्थाका विरुद्ध उजुरी संकलन गरी सो उपर छानबीन तथा तहकिकात गर्न सम्बन्धित निकायमा सिफारिश गर्ने,
- ढ) थारू समुदायको पहिचानका सम्बन्धमा विस्तृत अध्ययन र अनुसन्धान गरी थर सूचीकृत गर्न नेपाल सरकारलाई सिफारिश गर्ने,

- ४) थारू समुदायको भौतिक अभौतिक संस्कृति संरक्षण र सम्बद्धनका लागि जीवित संग्रहालय स्थापना र परिचालनका लागि नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने र कार्यान्वयनका लागि नेपाल सरकारलाई सिफारिश गर्ने,
- ५) थारू समुदायको उद्भवस्थलको खोज अनुसन्धान गरी त्यस्ता पुरातात्विक र ऐतिहासिक संरचना, वस्तु र स्थलको संरक्षण र सम्बद्धन गर्ने नेपाल सरकारलाई सिफारिश गर्ने,
- ६) थारू समुदायको हक हितको संरक्षण, सम्बद्धन र सशक्तीकरणका लागि नेपाल सरकार र अन्य संघ संस्थाहरूले सञ्चालन गर्ने चेतनामूलक कार्यक्रमहरूको समीक्षा, अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने,
- ७) आयोगका अध्यक्ष, सदस्य तथा कर्मचारीको लागि आचारसंहिता बनाई लागू गर्ने,
- ८) आयोगको वार्षिक योजना र कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने ।

ऐनको दफा ८ मा आयोगले आफ्नो काम कारबाहीको विषयमा राय परामर्श लिन सक्ने, दफा ९ मा आफ्नो कार्यका लागि विशेषज्ञको सेवा लिन सक्ने, दफा १० मा विशेष प्रकृतिको कार्यका लागि समिति वा कार्यदल गठन गर्न सक्ने र दफा ११ मा सरकारी निकाय वा सार्वजनिक संस्थासँग समन्वय तथा सहकार्य गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

३. आयोगमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण:

नेपाल सरकारको मिति २०७७/०८/३१ गतेको निर्णय बमोजिम राष्ट्रिय किताबखानामा मिति २०७७/११/०२ मा दर्ता भई अद्यावधिक भएको संगठन संरचना बमोजिम हाल १३ जना कर्मचारीको स्थायी दरबन्दी रहेको छ । आयोगमा आवश्यक पर्ने कम्प्युटर अपरेटर, ह.स.चा., कार्यालय सहयोगी र पदाधिकारीका लागि आवश्यक कर्मचारी सेवा करारमा लिन सक्ने गरी दरबन्दी रहेको छ । हाल आयोगमा स्थायी र करार गरी जम्मा २६ जना कर्मचारीहरू कार्यरत छन् । संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय आयोगको लागि नेपाल सरकारसँग सम्पर्क गर्ने सम्पर्क मन्त्रालयको रूपमा रहेको छ । आयोगको शाखागत कार्यविवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा

- आयोगका कर्मचारीहरूको काज, विदा, हाजिरी, कार्यकक्ष व्यवस्थापन सम्बन्धी,
- कर्मचारीहरूको सरुवा, वढुवा, पुरस्कार र विभागीय सजाय सम्बन्धी,

- आयोग भवनको सुरक्षा, पालो पहरा र सरसफाई सम्बन्धी कार्य,
- माननीय अध्यक्ष, माननीय सदस्यहरु र सचिवको कार्यकक्ष व्यवस्थापन र वहाँहरुको निजी सहायकको व्यवस्था,
- माननीय अध्यक्ष, माननीय सदस्यहरु र सचिवको भ्रमण कार्यक्रमको समन्वय,
- आयोगको वैठकको माइन्युट तयार गर्ने, अन्य वैठक तथा अन्तरक्रियाको निर्णय कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
- टेलिफोन, पानी, शौचालय, विजुली, पंखा, हिटर, एसी, इन्टरनेट, वेव साइट आदिको व्यवस्था गर्ने,
- सवारी साधन, इन्धन, चालकको व्यवस्था,
- आयोग भवनको सामान्य मर्मत सुधार,
- सवारी साधन, मेसिनरी औजार र कार्यालय सामानको खरिद एवं मर्मत सुधार,
- सवारी साधनको पार्किङ व्यवस्थापन,
- आयोग परिसरमा वर्गेचां व्यवस्था,
- आयोगको वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा, संचालित कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने,
- वार्षिक बजेट तर्जुमा तथा खर्च सम्बन्धी,
- आयोगको कामकारवाहीको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- आयोगले तोकेका अन्य थप कार्यहरु ।

अधिकार प्रवर्द्धन तथा सशक्तीकरण इकाई:

- थारू आयोग ऐनले निर्दिष्ट गरेको कार्यसम्पादन गर्न थारू समुदायको समग्र स्थितिको अध्ययन एवं अनुसन्धान सम्बन्धी,
- नीतिगत, कानूनी र संस्थागत सुधारको मार्गचित्र तयारी गर्ने,
- थारू समुदायको हकहितको संरक्षण, सम्वर्द्धन र सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्य,
- थारू समुदायको थर पहिचान सम्बन्धी कार्य,
- थारू भाषा लिपि, संस्कृति, इतिहास, परम्परा, साहित्य र कलाको अध्ययन अनुसन्धान सम्बन्धी,
- थारू समुदायको उन्नतिका लागि योगदान गर्ने व्यक्ति एवं संघसंस्थाहरु संगको सम्बन्ध र सम्पर्क स्थापना,

- सबै प्रकारको शोषणको अन्त्य, विद्यमान कुरिति एवं अन्धविश्वासको अन्त्य गर्न चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन,
- नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहसंग सम्पर्क एवं समन्वय सम्बन्धी,
- आयोगको नियमावली, निर्देशिका, कार्यविधि निर्माण एवं परिमार्जन,
- आयोगको निर्णय बमोजिम गठन हुने समितिका पदाधिकारी एवं सदस्यहरूको योग्यता, पारिश्रमिक र अन्य सुविधा निर्धारण सम्बन्धी,
- थारू आयोग ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ को दफा ७ बमोजिमका थप कार्यहरू,
- आयोगले तोकेका अन्य कार्यहरू ।

४. आयोगबाट प्रदान गरिने सेवा:

- थारू समुदायको समग्र स्थितिको अध्ययन,
- नीतिगत, कानूनी र संस्थागत सुधारका विषयमा नेपाल सरकार समक्ष सिफारिश गर्ने,
- थारू समुदायको भाषा, लिपि, संस्कृति, इतिहास, परम्परा, साहित्य, कलाको अध्ययन अनुसन्धान,
- थारू समुदायसँग सम्बन्धित नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको समीक्षा, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने,
- थारू समुदायको अधिकार उल्लंघन गर्ने व्यक्ति वा संस्थाका बिरुद्ध उजुरी संकलन गरी सो उपर छानबीन तथा तहकिकात गर्न सम्बन्धित निकायमा सिफारिश गर्ने,
- चेतनामूलक कार्यक्रम,
- सशक्तीकरण,
- कुरिति र शोषणको न्यूनीकरण,
- सीप र प्रविधिको प्रबर्द्धन ।

५. सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी, सम्बन्धित शाखा प्रमुखः

यस आयोगको स्वीकृत संगठन संरचना अनुसार १ शाखा र १ इकाई रहेका छन् । शाखाका जिम्मेवार अधिकारी र प्रमुख देहाय अनुसार छन् ।

सि.नं	शाखाको नाम	शाखा प्रमुख	जिम्मेवार अधिकारी

१	प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा	अन्जु सिंह के.सी. (उपसचिव)	कृष्णकान्त उपाध्याय (सचिव)
२	अधिकार प्रवर्द्धन तथा सशक्तिकरण इकाई	घनश्याम उपाध्याय (उपसचिव)	कृष्णकान्त उपाध्याय (सचिव)

६. सेवा प्राप्त गर्ने लाग्ने दस्तुर र अवधि:

- यस आयोगबाट प्रदान गरिने सेवामा कुनै पनि दस्तुर नलाग्ने ।
- सूचना माग गर्दा नियमानुसार दस्तुर लाग्नेछ ।

७. निवेदन, उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रकृया र अधिकारी:

यस आयोगमा दर्ता भएका निवेदन/उजुरी प्राप्त भएपछात सम्बन्धित शाखामा जाने गर्दछ । सम्बन्धित शाखाबाट सामान्यतया, एक हसाभित्र निर्णय गर्ने अधिकारी वा पदाधिकारी वा आयोगबाट निर्णय गराइने व्यवस्था गरिएको छ ।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:

निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी - सचिव

९. सम्पादन गरेको कामको विवरण:

आयोगले यस अवधिमा देहाय अनुसार कार्य सम्पादन गरेको छ ।

क) बैठक

यस अवधिमा आयोगको ४ (चार) वटा बैठक सम्पन्न भएका छन् ।

ख) छलफल, अनुगमन तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम

१. यस आयोग मिती २०७९/७/३०देखि २०७९/०८/०६ को स्वीकृत भ्रमण आदेशअनुसार यस आयोगका माननीय अध्यक्ष विष्णप्रसाद चौधरीज्युबाट कैलाली र कञ्चनपुरमा संघ प्रदेशको निर्वाचन

अनुगमन तथा मिति २०७९/०९/०८ देखि २०७९/०९/११ सम्म चितवनामा समसामयीक विषयमा अन्तरकृया तथा थारु अगुवा, वुद्धिजीवीहरूसँग छलफल कार्य सम्पन्न भएको छ ।

२. यस आयोगको मिति २०७९/०९/०२ गतेको स्वीकृत भ्रमण आदेशानुसार आयोगका सदस्य माननीय सुबोध सिंह थारुज्युबाट बर्दिया जिल्लाको बार बर्दिया नगरपालिकाको वडा नं. ८ स्थित थारु गाउँ कर्तन्तियाको पथरिया खोलाको नजिक रहेको थारु राजा कर्ने राजाको राजदरबार ऐतिहासिक सास्कृतिक महत्वको भएकोले उक्त राजदरबार जिर्ण रहेको र सो सम्पदालाई थारु सम्पदामा सुचिकृत गर्ने सम्बन्धमा र उक्त राजदरबारको संरक्षण तथा सम्बर्धनका लागि पुरातत्व विभागसँग आवश्यक पहल गर्ने सम्बन्धमा स्थानीयवासी, उक्त पालिकाका वडा नं.८ का वडाध्यक्ष, बरघर समेतको सहभागितामा अवलोकन, अनुगमन तथा छलफलको कार्य सम्पन्न भएको । त्यसैगरी मिति २०७९/०९/२४ देखि ३० गतेसम्म दाढ, बाँके र बर्दिया जिल्लामा सघ प्रदेश निर्वाचनको अनुगमन सम्पन्न भएको छ ।

३. यस आयोगको मिति २०७९/०९/२४ देखि ३० गते सम्मको स्वीकृत भ्रमण आदेशानुसार यस आयोगका माननीय सदस्य भोलाराम चौधरी ज्युबाट सुनसरी, मोरड र झापा जिल्लामा सघ प्रदेश निर्वाचनको अनुगमन सम्पन्न भएको छ ।

४. यस आयोगको मिति २०७९/०९/२९ देखि ८/५ गतेसम्मको स्वीकृत भ्रमण आदेशानुसार यस आयोगका माननिय सदस्य शान्ति मोदिज्युबाट सप्तरी मोरड सुनसरीमा सघ तथा प्रदेशको निर्वाचन अनुगमन तथा मिति २०७९/०९/२३ देखि २०७९/०९/३० सम्म सुनसरी, उदयपुर मोरड जिल्लामा गरामती प्रचलन ग्रामथान सरक्षणका सम्बन्धमा अनुगमन कार्य सम्पन्न भएको छ ।

५. यस आयोगको मिति २०७९/०९/२४ देखि ३० गते सम्मको स्वीकृत भ्रमण आदेशानुसार यस आयोगका माननीय सदस्य डा उमाशकर प्रसाद चौधरी ज्युबाट रूपन्देही जिल्लामा सघ प्रदेश निर्वाचनको अनुगमन तथा २०७९/०९/११-९/१७ सम्म नवलपरासी जिल्लामा अनुगमन सम्पन्न भएको छ ।

ग) यस आर्थिक वर्षका बार्षिक कार्यक्रममा हालसम्म सम्पन्न भएका कार्यहरू

सि न	बार्षिक कार्यक्रमको नाम	भएको कार्यको विवरण
१	थारु समुदायको परम्परा र सस्कृति अध्ययन	कार्यक्षेत्रगत शर्त स्वीकृत भई सुचना प्रकाशन भएको ।

२	थारू समुदायको इतिहासको अध्ययन	कार्यक्रमको कार्यक्षेत्रगत शर्त स्वीकृत भई त्रि वि वि इतिहास केन्द्रीय विभागसँग समझौता भई कार्य प्रारम्भ भएको ।
३	थारू चित्रकलाको अध्ययन	कार्यक्षेत्रगत शर्त स्वीकृत भई सुचना प्रकाशन भएको ।
४	थारू समुदाय लक्षित नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी प्रदेश तथा स्थानिय तह र सरोकारवालाहरूसँग अन्तरकृया तथा छलफल कार्यक्रम	छलफलको क्रममा रहेको
५	थारू महिलाहरूको लागि सिपमुलक तालिम कार्यक्रम	कार्यक्षेत्रगत शर्त स्वीकृत भई सुचना प्रकाशन भएको ।
६	लोकसेवा आयोग परिक्षा तयारी कक्षा अभियुक्तिकरण कार्यक्रम	कार्यक्षेत्रगत शर्त स्वीकृत भई सुचना प्रकाशन भएको ।
७	थारू समुदायसँग सम्बन्धीत राष्ट्रिय कानुनहरू र प्रथाजनित कानुनहरूको कार्यान्वयन अवस्थाको अध्ययन	कार्यक्षेत्रगत शर्त स्वीकृत भई सूचना प्रकाशन भएको

घ) थारू आयोगबाट स्वीकृत सम्मान तथा पुरस्कार सम्बन्धी मापदण्ड २०७८ अनुसार थारू समुदायको हक, हित र पहिचानको संरक्षण, सम्बद्धन तथा सशक्तीकरणको क्षेत्रमा उत्कृष्ट भूमिका निर्वाह गरेका तपसिलमा उल्लेख भएका ११ व्यक्ति तथा सस्थालाई सम्मान तथा पुरस्कार प्रदान गर्ने घोषणा गरिएको छ ।

सि.नं	नाम	ठेगाना	विधा	सम्मान/पुरस्कार
१	डा. राजन पाण्डे	चिकित्सक प्रमुख कन्सल्टेन्ट फिजिसियन, मेडिसिन विभाग प्रमुख, भेरी अस्पताल, बाँके	स्वास्थ्य	थारू रत्न
२	महेश चौधरी	दझीशरण गा.पा.-४, दाढ	अध्ययन अनुसन्धान	थारू रत्न
३	भुलाई चौधरी	रामपुर, ससरी	सामाजिक अभियन्ता	थारू रत्न

४	फर्वड माइक्रोफाइनेन्स वित्तीय संस्था लि.	दुबही-२, सुनसरी	महिला सशक्तीकरण	थारू रत्न
५	जयरानी थारू	मधुवन-२, सुन्दरपुर बर्दिया	खेलाडी	थारू गौरब
६	बम बहादुर चौधरी	कन्चन गा.पा.-१, रुपन्देही	साहित्य	थारू गौरब
७	कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन तथा भिलेज रिसोर्ट एण्ड रिसर्च प्रा.लि.	तिलोत्तमा-१७, रुपन्देही	कृषि तथा पर्यटन	थारू गौरब
८	कृष्णराज सर्वहारी	लमही-४, दाढ़	पत्रकार	थारू गौरब
९	उर्मिला चौधरी	गढवा गा.पा.-७, दाढ़	कम्लहरी	थारू गौरब
१०	गीता चौधरी	देवानगंज गा.पा. -७, सुनसरी	कलाकार	थारू गौरब
११	राज कुस्मी	बारबर्दिया नगरपालिका-२, बर्दिया	कलाकार	थारू गौरब

इ) आ व २०७९/८० का वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयनका सम्बन्धमा अर्धवार्षिक समिक्षा कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ ।

च) कार्तिक २५ गते यस आयोगको स्थापना दिवस मनाइएको

छ) संघीय संसदको निर्वाचनपश्चात थारू समुदायबाट संघीय संसदमा प्रतिनिधित्व गर्नुहुने सभासद ज्युहरुलाई स्वागत गरिएको ।

१०. प्रमुख र सूचना अधिकारीहरुको नाम र पद:

यस आयोगको सचिव र सूचना अधिकारीको नाम र पद देहाय अनुसार रहेको छ ।

सि.नं.	नाम	पद
१	कृष्णकान्त उपाध्याय	सचिव
२	नन्दा पौडेल	शाखा अधिकृत(सूचना अधिकारी)

११. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाहरूको सूची:

यस आयोगसँग सम्बन्धित ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची देहाय अनुसार रहेको छ ।

क्रम संख्या	ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची
१	थारू आयोग ऐन, २०७४
२	थारू आयोग नियमावली, २०७८
३	थारू आयोगका पदाधिकारी तथा कर्मचारीको आचारसंहिता, २०७८
४	आन्तरिक व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७८
५	आयोगको बैठक सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८
६	सम्मान तथा पुरस्कारसम्बन्धी मापदण्ड, २०७८

१२. अम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरणः

खर्च विवरणः

२०७९ पुष महिनासम्म

ब.उ.शि.नं. २३२००००१३(पदाधिकारीतर्फ)

आ.व. २०७९/०८०

बार्षिक बजेट	पुसमहिना सम्मको खर्च	बाँकी बजेट	वित्तिय प्रगति	कैफियत
७२,००,०००/-	३८,०९,४३६/-	३३,९०,५६४/-	५२.९०%	

ब.उ.शि.नं २३२०००११३(चालू)

आ.व. २०७९/०८०

बार्षिक बजेट	पुष महिनासम्मको खर्च	बाँकी बजेट	वित्तिय प्रगति	कैफियत
३,३४,००,०००/-	१,३४,९६,४३९/-	१,९९,०३,५६९/-	४०.४०%	

ब.उ.शि.नं. २३२०००११४(पूँजीगत)

आ.व. २०७९/०८०

बार्षिक बजेट	पुष महिनासम्मको खर्च	बाँकी बजेट	भौतिक प्रगति	वित्तिय प्रगति	कैफियत
२१,००,०००	९६,०००/-	२०,०४,०००/-	४.५७%	४.५७%	

१३. अधिल्लो आर्थिक वर्षमा सार्वजनिक निकायले कुनै कार्यक्रम वा आयोजना सञ्चालन गरेको भए सोको विवरणः

- महिला अधिकार, कानूनि शिक्षा, विद्यमान कुरीति र अन्धविश्वास न्युनिकरणसम्बन्धी थारू महिला लक्षित चेतनामुलक कार्यक्रम विभिन्न सात स्थानमा सञ्चालन गरिएको ।
- सीप विकास तथा क्षमता विकाससम्बन्धी तालिम कार्यक्रम २ स्थानमा सम्पन्न गरिएको ।
- सिक्लसेल एनेमीया रोगको उपचार तथा रोकथामसम्बन्धी कार्यविधि निर्माण गरिएको ।
- थारू चित्रकलासम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान गरिएको ।
- दाढ र रौतहटमा थारू महिलाको परम्परागत ढक्या बुनाई जस्ता आधुनिक हस्तकला तालिम सम्पन्न गरिएको ।

- थारू समुदायको समग्र स्थीतिको अध्ययन गरिएको ।
- मानक भाषसम्बन्धी छलफल कार्यक्रम आयोजना गरिएको ।
- थारू सम्बद्ध अध्ययनमुलक लेख रचनासम्बन्धी स्मारीका प्रकाशन गरिएको ।
- थारू समुदायको ऐतिहिसक सास्कृतिक सम्पदाहरूको सुचीकरण गरिएको ।
- राष्ट्रिय जनगणना, सरकारी कामकाजको भाषा र समावेशितासम्बन्धी छलफल कार्यक्रम विभिन्न ६ स्थानमा सम्पन्न गरिएको ।

१४. सार्वजनिक निकायको Website भए सोको विवरण,

Website- www.tharucommission.gov.np

टोल फ्री नं. १६६०-०९-५७-०००

१५. सार्वजनिक निकायले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग र समझौता सम्बन्धी विवरण:

- वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग र समझौता नभएको ।

१६. सार्वजनिक निकायले संचालन गरेको कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन,

- आयोगको आ.व.२०७८/०७९ को चौथो बार्षिक प्रतिवेदन सम्माननीय राष्ट्रपतिज्युको कार्यालयमा पेश भएको ।

१७. सार्वजनिक निकायले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्न तोकिएको समयावधि:

- हालसम्म नतोकिएको ।

१८. सार्वजनिक निकायमा परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना दिइएको विषय:

- सूचना माग नभएको ।

१९. सार्वजनिक निकायका सूचनाहरू अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सोको विवरण:

- अन्यत्र सूचना प्रकाशन नभएको ।

२०. तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण:

ऋग्वेदः प्रकाशन हुने ।